

DZIENNIK POMORSKI

PRZEDPŁATA:

Miesięcznie w ekspedycji . . .	2,55 zł.
Z odnośnieniem i w agencjach . . .	2,65 „
Na pocztę, już z odnośnieniem . . .	2,80 „
Kwartalnie w ekspedycji . . .	7,65 „
Na pocztę już z odnośnieniem . . .	8,67 „

Strajki, inne wypadki zwalniają Wydawnictwo z dostarczania numerów bez zwrotu — części kwoty abonamentowej. —

OGŁOSZENIA:

od wiersza 6-cio lam. lub jego miejsca 15 gr.
w dziale ogłoszeniowym, od wiersza mm.
3 lam. lub jego miejsca 40 gr. w dziale
redakcyjnym. Z zagranicy 100% drożej.
Ogłoszenia przyjmuje się do godz. 9. przed poł.

Sobota: Walentego
Niedziela: Ząpstna Faustyna

CHOJNICE, niedziela dnia 15. lutego 1931 r.

Słońca wschód 6.54 zachód 16.45
Księżyc wschód 06.34 zachód 13.20

Więści o krótkiej treści

Minister stanie przed trybunałem stanu

B minister sprawiedliwości Peret pociągnięty zostanie do odpowiedzialności przed trybunałem stanu na mocy postanowienia parlamentarnej komisji śledczej

Nie będzie dyktatury w Rumunji

Król oświadczył politykom na audjencji, że nie myśli uszczuplać praw parlamentu ani przekraczać postanowień konstytucji

O ustąpieniu króla hiszpańskiego

rozeszły się w piątek pogłoski w Madrycie — Pogłoskom tym zaprzeczono — Przywódca liberalów b premier hr Romanones i wódz Katalończyków Campo oświadczyli się przeciw rządowi i zapowiedzieli niebrań udziału w wyborach

Wydalenie emigrantów hiszpańskich z Francji

Z Paryża donoszą, że politycy hiszpańscy, żyjący na pograniczu, mieli być wydaleny w dalsze okolice w głąb kraju, wobec czego przenieśli się do Belgii

Powódź w Rumunji

W okolicach ujścia Dunaju jest pewna wieś zupełnie odcięta od świata — Liczne budynki runęły — Ludność koczuje na dachach — Telegrafista pocztowy daje z dachu sygnały wzywając pomocy

Lawina zasypała 4 osoby

które schroniły się były w pieczarze górskiej w Pirenejach hiszpańskich

Kpt Drymmer — Naczelnikiem Wydziału Osobowego w Ministerstwie Spraw Zagranicznych

Stanowisko naczelnika wydziału osobowego w centrali Min Spr Zagr zostało powierzone kpt Wiktorowi Tomirowi Drymmerowi, dotychczasowemu zastępcy naczelnika wydziału prasy i propagandy w Ministerstwie Spraw Zagranicznych

P Stetson Kawalerem Orderu „Polonia Restituta

Ambasador Polski w Waszyngtonie p Tytus Filipowicz przybył do Filadelfji; celem wręczenia orderów „Polonia Restituta“ kilku znanym i wpływowym osobistościom amerykańskim — Na specjalnej uroczystości ambasador Filipowicz wręczył order Polonii Restituta b przedstawicielowi dyplomatycznemu Stanów Zjednoczonych w Warszawie p Stetsonowi, burmistrzowi miasta Filadelfji Mackey'owi, sędziemu E Bonniwell oraz prezesowi izby handlowej p Gadsden'owi

Wydatki i dochody państwa w styczniu

Według dotychczasowych nieoficjalnych zestawień wynosiły wydatki państwowe w styczniu br 228169000 zł, dochody zaś 229714000 zł. Nadwyżka więc budżetowa wynosi 1545000 złotych. Wpływy z monopolu państwowych wynosiły 62 milj zł — Wydatki przedsiębiorstw państwowych wynoszą 87 tysięcy złotych

Ruch portowy w Gdyni

Ogólny obrót towarowy portu gdyńskiego w miesiącu styczniu wynosił 323 tys 321,6 ton, wobec 312720 ton w grudniu i 313840 w styczniu r ub — Przewieziono do portu 30752,4 ton towarów wobec 21653,8 ton w miesiącu poprzednim wywieziono zaś 292,569,2 t wobec 291066,2 ton w mies grudniu ubr.

Uchwalenie budżetu państwa w III czytaniu

W piątek przed południem uchwalony został przez Sejm w trzecim czytaniu preliminarz budżetu na rok 1931-32

Przed przystąpieniem do głosowania przedstawiciele stronnictw opozycyjnych, składali deklaracje:

Posł Bielecki w imieniu Klubu Narodowego n in oświadczył że głosując przeciw budżetowi daje wyraz przekonaniu o szkodliwości rządów obecnych dla narodu i państwa

Posł Wyrzykowski w krótkiej deklaracji, złożonej w imieniu Klubu Chłopskiego, oświadczył że Klub ten głosować będzie również przeciw budżetowi — Wreszcie pos Niedziałkowski w imieniu Kl P P S stwierdził że cały budżet państwowy stał się fikcją, wobec tego socjaliści głosować będą także przeciw budżetowi — W odpowiedzi na złożone deklaracje głos zabrał sprawozdawca generalny pos Miedziński — Jako referent uważałbym sobie za

uchybiecie powadze tej Izby, gdybym dyskutował poważnie z takim demagogicznym określeniem

Określenie budżetu, który większość Izby uchwalila jako trzymiljardowy fundusz dyspozycyjny dla rządu, jest, powtarzam, nieodpowiedzialnym i zuchwałym demagogicznym frazesem

Głosowanie

Po przemówieniu pos Miedzińskiego, Izba przystąpiła do głosowania — W głosowaniu przyjęto na tomiaśt poprawkę p Holyńskiego (B B) do Ustawy Skarbowej, aby skreślić art 11 ustawy — Artykuł ten dotyczy dziesięcioprocentowego dodatku do podatków co do którego uchwalono osobną ustawę

W ten sposób ustawę skarbową wraz z budżetem uchwalono w trzecim czytaniu w brzmieniu drugiego czytania głosami Bloku Bezpartyjnego

Poza tem przyjęto wszystkie rezolucje większości — Wszystkie rezolucje mniejszości odrzucono.

Min. Zaleski o polskiej pokojowej polityce zagranicznej

Dnia 12 bm senacka komisja spraw zagr prowadziła w dalszym ciągu dyskusję nad ekspozycją p ministra spraw zagr Zaleskiego. Pierwszy zabrał głos senator Ulla (Kl Niem), który stwierdził, że klub jego wypiera się wszelkich związków z polityką rewizjonistyczną Rzeszy. Głosowanie Klubu Niem przeciwko budżetowi mówca tłumaczy wysokością budżetu, która zagraża Polsce zależną gospodarczą i polityczną. Głosowanie to jako wyraz troski o wspólną ojczyznę ma być według mówcy dowodem lojalności mniejszości niemieckiej w stosunku do państwa polskiego

Senator Kozicki (Klub Nar) w przemówieniu swem domagał się od rządu uniemożliwienia rządowi niemieckiemu poruszania sprawy rewizji granic polskich. Mówca z zadowoleniem podniósł, że w dotychczasowej dyskusji stwierdzono istnienie premedytowanego i zorganizowanego ataku niemieckiego na całość Rzeczypospolitej. Jest to dla Polski najważniejsze i przystosować do tego należy całą politykę zagraniczną

Warszawa — Na czwartkowym posiedzeniu senackiej komisji spraw zagr zabrał głos p min Zaleski Na wstępie p minister złożył hołd pamięci zmarłego senatora Posnera, który był członkiem komisji od chwili jej ukonstytuowania się aż do swej śmierci. Następnie p minister przeszedł do spraw, poruszanych w dyskusji Senator Kozicki — mówił p minister Zaleski — apelował do mnie w sprawie pogodzenia, że tak powiem, naszej polityki wobec Ligi Narodów z t zw polityką sojuszniczą. Ołóż z całą satysfakcją stwierdzić mogę iż w danym wypadku idziemy stale i wytrwale po tej linii na którą wskazał senator. Świeżo odnowione przyznanie nam z Rumunją oraz sojusz nasz z Francją stanowią niejako kamień węgielny naszej polityki zagranicznej. Muszę stwierdzić, że sojusze te nie tylko że w niczem nie są sprzeczne z paktem Ligi Narodów, ale przeciwnie, stawiają sobie za zadanie ściśle zastosowanie tego paktu i obronę przeważnie jakkolwiek możliwym naruszeniem go. Konstatuję z całą stanowczością że oba te sojusze coraz bardziej zacieśniają i współpraca nasza z obu temi państwami wydaje bardzo korzystne rezultaty na terenie międzynarodowym. Dało się odczuć ostatnio na terenie Rady Ligi Mił to mi konstatować, że harmonijna współpraca rozszerza się też i na inne tereny i, że naszą szczerą troską jest pokojowa linja polityki zagranicznej, oparta na poszanowaniu istniejących traktatów co znajduje coraz to więcej zrozumienia ze strony Francji, a szczególnie ze strony tak wybitnego męża stanu, jakim jest p Briand.

Co do stosunków naszych z ZSRR, to w ekspozycji jakiej miałem zaszczyt wygłosić w Sejmie, dałem

krótki zarys. Mogę tu zatem z całą stanowczością zapewnić, iż i nadal starać się będziemy utrzymać ze związkiem sowieckim jak najlepsze stosunki Z satysfakcją muszę skonstatować, iż w ostatnim czasie stosunki te rozwijają się zupełnie normalnie. Co do tzw niedyskrecji prasowej, dotyczącej układu naszego z Rosją o ewtl pakcie o nieagresji, to muszę przypomnieć panom, iż o sprawie tej mówiliśmy już niejednokrotnie. Rozmowy tego rodzaju z Z SRR prowadzone są już — jak panom wiadomo — w drodze dyplomatycznej normalnej od dłuższego czasu i miały m in jako rezultat podpisanie t zw paktu Litwinowa. Nie ulega wątpliwości, iż pakt ten, który był niczem innym jak wprowadzeniem przedterminowem paktu Kelloga, aczkolwiek bardzo cenny sam w sobie dałby się jeszcze uzupełnić i rozszerzyć. Rząd polski gotów jest i nadal prowadzić na ten temat rozmowy To też z całą stanowczością stwierdzić mogę, iż wszelkie wiadomości o rzekomych przyszłych pertraktacjach co do utworzenia jakiegoś ogólnego frontu przeciw sojowietom, o który zapytywał senator Dębski, są zupełnie bezpodstawne. Również bezpodstawne są pogłoski o jakichś zamianach Pomorza na Litwę Senator Dębski wiedział iż w dzisiejszych czasach wszelki handel narodami lub ich częścią jest niemożliwością. W każdym razie rząd polski nie przyłączyłby do tego ręki nie tylko ze względu na to, iż Pomorze jest zamieszkałe przez ludność rdzennie polską, ale też i na to, że nie mamy żadnych zamiarów zaborczych w stosunku do kogokolwiek — bądź a tem mniej w stosunku do narodu litewskiego, dla którego od wieków żywym uczuciem szczerze przyjaźni, wynikającej z długiej wspólnej historii. W sprawie poruszonej przez senatora Kozickiego kwestji stosunku rządu do sprawy całości naszych granic, p minister powiedział, że

dla nas kwestja rewizji granic nie istnieje

Na ten temat nie przyjmujemy nigdy z nikim żadnej nawet dyskusji. W sprawie stosunku naszego do Watykanu p minister zapewnił, że rząd w tym względzie robi wszystko, aby nadal utrzymać stosunek osobisty ojcowskiej łaskawości, jaką Ojciec św zawsze zaszczycał Polskę.

Katastrofalny stan żeglugi morskiej

Według obliczeń Angielskiej Izby Żeglugowej tonaż unieruchomionych statków w ostatnich miesiącach dosięgnął cyfry 8405000 ton — Jest to zatem całkowita katastrofa — Na rynkach frachowych również nie widać tendencji ku poprawie — Spis niewypłacalnych przedsiębiorstw żeglugowych stale wzrasta w zatrważający sposób

Propaganda pacyfistyczna na rzecz Niemiec

Wersal — Odbył się tutaj wiec pacyfistyczny zorganizowany przez ugrupowania lewicowe. Przewodniczył dep Cezary Chabrun, należący do grupy republikańsko - socjalistycznej z francuskich socjalistów. Szereg mówców zabierało głos na temat „Czego Niemcy oczekują od Francji i czego Francja oczekiwać może od Niemiec“

M in. przemawiał dr Espe (Niemiec), członek Reichsbanneru, który zapewnił że republikańskie Niemcy potrafią oprzeć się skierowanym przeciwko nim napaściom skrajnej prawicy i skrajnej lewicy. Mówiąc o zatrwającej sytuacji Niemiec pod względem gospodarczym, podkreślił, że i inne narody nie mogą ignorować tej sytuacji gdyż grozi ona ogólną depresją ekonomiczną. Szczególny na-

cisk położył mówca na olbrzymich ciężarach nałożonych na Niemcy z tytułu odszkodowań

W zakończeniu protestował przeciwko zmianom terytorjalnym, którym poddane zostały Niemcy w wyniku wojny, a zwłaszcza co się tyczy granic wschodnich. Inni mówcy przemawiali za zbliżeniem francusko - niemieckim, stawiając mu jednak za warunek niezbędny, aby porozumienie między Francją a Niemcami nie miało miejsca kosztem Polski

W czasie wiecu kilkuset manifestantów śpiewając Marsyljankę próbowało kilkakrotnie wejść do sali, lecz zostali odparci przez policję i żandarmerię. Poważniejszych incydentów nie było

Nowy poseł Rzeczplitej w Berlinie

Berlin — Minister pełnomocny Rzeczplitej Polskiej przy rządzie Rzeszy p Wysocki złożył listy uwierzytelniające prezydentowi Rzeszy Hindenburgowi. Na audjencji obecny był minister spraw zagranicznych dr Curtius

Stosownie do obowiązującego protokołu, poseł polski wygłosił swe przemówienie w języku polskim, zaś prezydent Rzeszy odpowiedział w języku niemieckim.

Poseł Wysocki przemówił w następujące słowa: „Panie Prezydencie! Powołany przez rząd mój na stanowisko posła nadzwyczajnego i ministra pełnomocnego Rzeczplitej Polskiej w Rzeszy niemieckiej, mam zaszczyt wręczyć Waszej Ekszelencji listy uwierzytelniające, które mi p Prezydent Rzeczplitej Polskiej akredytuje mnie w tym charakterze przy osobie p Prezydenta. Nie mogę nie wspomnieć że los tak zrzucił iż równocześnie z ukończeniem swej misji przez mego poprzednika na tutejszej placówce byliśmy świadkami nieoczekiwanego zgonu Wielce Szanownego przedstawiciela Rzeszy niemieckiej w Warszawie śp Ulrycha Rauschera, który długoletnią swą pełną poświęcenia pracę zasłużył sobie na poważanie i na pełne uznanie pamięci

Przystępując do wykonania najzaszczytniejszej misji w poczuciu całej odpowiedzialności, jaka na mnie spada oraz w zrozumieniu zadań, jakie ona na mnie nakłada. Ciężki kryzys ekonomiczny który w mniejszej lub większej mierze ciąży nad wszystkimi państwami naszego kontynentu i za trawa częstokroć atmosferę polityczną współzycia narodów, nakłada na rządy świadome swej odpowiedzialności narodowej i dziejowej, obowiązek zespolenia wszystkich swych sił ażeby w szczerej niezrażającej się chwilowej przeciwności współpracy dążyć do wywołania do uzdrowienia warunków współzycia przez odbudowę gospodarczą Europy. W tem głębokim przeświadczeniu, rząd polski konsekwentnie i stale cel ten miał przed oczyma, nie dając się sprowadzić z raz wytkniętej drogi

Szereg umów i konwencji międzynarodowych przedłożonych polskiemu Izbowi ustawodawczemu, jest szczerym tych dążeń dowodem. Otwierają one wszelkie możliwości wydanej współpracy, tak potrzebnej dla wszystkich łaknących prawdziwego pokoju narodów Europy. Rozbudowie stosunków między Rzeczplita Polską a Rzeszą niemiecką pragnę poświęcić wszystkie me siły i leżących w dobrze pojętym

interesie dwóch naszych narodów znajduję u rządzie niemieckiego należyty oddźwięk. Spełnienie mej misji będzie mi wybitnie ułatwione, jeżeli Pan Prezydent Rzeszy raczy zaszczylić mnie swym zaufaniem i poparciem“

Prezydent Hindenburg odpowiedział następująco:

„Panie Pośle! Mam zaszczyt przyjąć z pańskich rąk razem z listami odwoławczymi pana poprzednika pismo w którym p Prezydent Rzeczplitej Polskiej uwierzytelnia Pana przy mnie, jako nadzwyczajnego posła i ministra pełnomocnego — Przedewszystkiem dziękuję Panu za serdeczne słowa, które Pan, panie pośle poświęcił działalności i pamięci, niestety zbyt wczesnie zmarłego Ulrycha Rauschera, niemieckiego posła w Warszawie. Napelnia mnie szczególnie zadowoleniem, że zmarły którego zgon został przez nas odczuty jako ciężka strata również w Pana ojczyźnie posiadał taki wysoki stopień poważania i szacunku.

Słusznie wskazał Pan, panie pośle, na ciężki kryzys ekonomiczny ciążyący na prawie wszystkich państwach naszego kontynentu, a który nakłada na rządy poważny obowiązek pracowania nad uzdrowieniem stosunków przez odbudowę gospodarczą Europy.

Naród niemiecki jest jeszcze znacznie silniej niż inne narody dotknięty tym ogólnym przesileniem, a w ostatniej linii z powodu wielkich ciężarów reparacyjnych. Rząd jego ma zatem kategorię obowiązek przy rozpatrywaniu wszelkich środków dotyczących współpracy z innymi narodami, uważnie czuwać nad tem, ażeby uniknąć niebezpieczeństwa dalszych wstrząsów niemieckiego życia gospodarczego. O ile to niebezpieczeństwo będzie mogło być usunięte, będą Niemcy zawsze chętnie brać udział w wielkich zadaniach, które służą gospodarczej współpracy z innymi krajami Europy i popierać pokojowe wyrównanie naturalnych konieczności politycznych narodów

Z zadowoleniem przyjąłem do wiadomości że Pan, panie pośle, zdecydowany jest poświęcić wszystkie swoje siły rozwojowi stosunków pomiędzy oboma naszymi krajami. Proszę, ażeby Pan był przekonany, że może liczyć w tych usiłowaniach na pełne poparcie moje, jak również rządu niemieckiego i niniejszem witam Pana w Niemczech“

Główna Komisja Ziemska

Sejmowa Komisja Rolna dokonała wyboru 4-ch członków i tyluż zastępców do Głównej Komisji Ziemskiej — Na członków reprezentujących małą własność rolną wybrano, posłów Hylę i Choromańskiego, z ramienia bezrolnych b posła Niskiego, jako zaś reprezentanta większej własności sen Wańkowięza — wszystkich z B B — Na zastępców wybrano pos Kielaka, b posła Kowalczyka (mała własność) pos Ciszaka (bezrolni) i b senatora Szuyskiego (Większa własność) — również z B B

Wobec rezygnacji pos Fijałkowskiego z mandatu wiceprezesa Komisji Rolnej powołano na to stanowisko pos Błyskosza (B B).

Zatoka Pucka pod lodem

Cała zatoka Pucka i część Gdyniejskiej zwana przez rybaków Małym Morzem, znajduje się całkowicie pod lodem — Lód dochodzi grubości 15 cm

Rybacki z półwyspu Helskiego, jak i z Kępy Swarzewskiej oraz z Pucka intensywnie rozpoczęli łowić w przerębłach lodowych zatoki w śnie zimowym pogrążonych węgorzy

Pojawiły się też pod Puckiem żaglowe sanie, które popędzane wiatrem z wielką szybkością uwiązają się po zatoce sprawiając dużo radości amatorom tego u nas nie rozpowszechnionego sportu — Również wielkiem powodzeniem cieszy się i ślizgawka na zamrzniętym morzu —

Podróże księcia Walji

Lima — Przybyli tu z Callao książę Walji i ks Jerzy, entuzjastycznie witani przez zebrane na ul. tłumy publiczności — Na ratuszu tutejszym wydano zosła na cześć wysokich gości angielskich przyjęcie, podczas którego odpowiadając na mowę powitalną burmistrza, krótkie przemówienie w języku hiszpańskim wygłosił książę Walji. Następnie książęta udali się do poselstwa angielskiego w Limie

Wyrzucanie z mieszkań sowieckich

Na skutek decyzji wszechrosyjskiego centralnego komitetu wykonawczego mają być w drodze ad ministracyjnej wysiedleni z zajmowanych mieszkań w domach fabrycznych i kolejowych wszyscy ci, którzy nie pracują w danych przedsiębiorstwach — Osoby, które samowolnie porzuciły pracę lub też te, które usunięte zostały za naruszenie dyscypliny pracy, będą wyrzucane z zajmowanych mieszkań natychmiast bez względu na stan rodziny i porę roku — Prasa sowiecka wyraźnie zaznacza, iż zarządzenie Centralnego Komitetu Wykonawczego ma na celu walkę z chwiejnym uciekaniem robotników z przedsiębiorstw sowieckich oraz upadkiem dyscypliny pracy

Zbrojenia morskie Włoch

Echo de Paris, donosząc o przybyciu do Paryża specjalnego wysłańca Mac Donalda, Craigie, którego zadaniem ma być zbadanie zagadnienia zbrojenia, wyraża przypuszczenie, iż Craigie s'arać się będzie o nawiązanie nowych rokowań między Paryżem a Rzymem, gdyż Londyn obawia się reakcji Paryża wobec zbrojenia morskich Italii, która w ostatnich 5-ciu miesiącach spuściła na wodę statki o ogólnej pojemności 54000 ton, podczas gdy Francja w tym samym czasie zbudowała tylko statki o ogólnej pojemności 26000 ton

Zamarzło 25 okrętów

Tallin — Wskutek ostrych mrozów w zatoce fińskiej zamarzło 25 okrętów Są to przeważnie okręty sowieckie. Lód jest tak gruby, że okręty nie mogą go przełamać nawet przy pomocy łamaczy lodów — Istnieje obawa, że wśród zamarzniętych okrętów znajduje się również polski okręt towarowy „Chorzów“ który wyruszył z Tallina do Helsingforsu w dn 5 lutego a do Helsingforsu jeszcze nie przybył.

Papież pokoju

Dnia 12 lutego świat katolicki obchodzi dziewiątą rocznicę koronacji Ojca św. Papieża Piusa XI, który włożył na czoło swe potrójną koronę Następców św Piotra w dniu 12 lutego 1922 roku

Pius XI, przedtem Msgr Achilles Ratti, — jest osobistością nietylko umiowaną przez wszystkich wiernych Kościoła Katolickiego ale i budzącą szczerą i głęboką szacunek w całym chrześcijaństwie, a nawet wśród niewierzących w Chrystusa i pogan

Jest to Papież, który wznosił sztandar Kościoła tak wysoko, jak nigdy przed tem jako potęgę moralnej wskazującej ludzkości jedyną prawdziwą drogę do Prawdy i Szczęścia

Pius XI — to Popieł misyj, szerzyciel chrześcijaństwa katolickiego we wszystkich zakątkach naszego globu to wytrwały pracownik nad dziełem ukochanym przez Niego zjednoczenia Kościołów, to Papież Akcji Katolickiej dążący do odnowienia wszystkiego w Jezusie Chrystusie, całego naszego życia prywatnego i zbiorowego w oparciu na prawo

Boże, to Opiekun troskliwy małżeństwa chrześcijańskiego, najważniejszej komórki społecznej, narażonej w czasach naszych na najsilniejsze ataki ze strony wrogów prawdziwej moralności i cnoty; to wychowawca młodzieży katolickiej, którą oświeca szczególną miłością, chroni ją i ostrzega przed cychającym na młode dusze złem oraz stwarza coraz to nowe placówki nauki katolickiej

Wreszcie Pius XI jest Papieżem Zgody, który, zawierając ugodę Laterańską z Państwem Włoskiem pojednał Włochy z Bogiem i Kościołem

Dla nas, Polaków, osoba Piusa XI jest szczególnie droga. — Jest on przecież Ojcem Chrzestnym naszej niepodległości, świadkiem odrodzenia Rzeczypospolitej, w przełomowej dobie wojny światowej. To pierwszy, początkowo Wizytator Apostolski, a potem Nuncjusz w Warszawie po upływie przeszło stulecia niewoli

Był z nami, gdy trzeba było w najcięższych warunkach budować państwowość własną na zgłiszczach i rumowiskach, gdy jeden z wrogów dziedzicznych, niosąc mord i zniszczenie znowu stanął u bram naszej stolicy. Był z nami i krzepił nas swą wiarą w pomoc Bożą i w gwiazdę Polski, którą Stwórca nie po to wskrzesił z grobu, by znów miała stać się niewolnicą cudzą.

Poznał naród nasz i naszą ziemię, w Polsce, w warszawskiej Archikatedrze św Jana, z rąk polskich Biskupów otrzymał sakrę biskupią — sam mówił o sobie, że wskutek tego jest, poniekąd polskim biskupem — Po wymiesieniu swem na tron św Piotra nie zapomniał o Polsce, zawsze czule o niej pamięta. Zawarł z rządem polskim Konkordat i ustalił nową organizację kościelną, odpowiadającą nowym warunkom życia polskiego. Wszystko, co Polski i spraw Kościoła u nas dotyczy — jest zawsze bardzo bliskie sercu Piusa XI, który pątników naszych w Wiecznym Mieście nie zapomina witać polskiem. Niech będzie pochwalony...

Polska ma w Piusie XI Papieża - Ojca, Papieża przyjaciela i odplaca mu sercem za serce

Hasłem rządów Piusowskich w Kościele jest Pokój Chrystusowy w Królestwie Chrystusowym, pokój w duszach ludzkich, pokój w rodzinie w społeczeństwie i pomiędzy narodami. Obowiązkiem katolików jest współpraca gorliwa z Ojcem Chrzestnym w tym zakresie i stawanie ochotne w szeregu Akcji Katolickiej, urzeczywistniającej nakaz uszlachetnienia naszego życia

W świecie ludzkim musi być przywrócona „spokojność w porządku“ panowanie Bożego Prawa, sprawiedliwości i miłości Chrystusowej

Prosząc więc Boga o najdłuższe i najpomyślniejsze rządy Ojca św Piusa XI — katolicy polscy prosić winni Stwórcę jednocześnie i o pokój wewnętrzny w naszej Ojczyźnie, tak drogim dzisiaj szczeremu Namieśnikowi Chrystusa Pana. Niech panowanie Chrystusa Króla corychlej rozciągnie się od końca do końca naszej ziemi, niech zniknie nienawiść i zło, a zapanuje miłość która rodzi dobro

„Polska“

L. R-ski

Stolica w IX rocznicę koronacji Ojca św Piusa XI

Warszawa — Dnia 12 bm jako w dziewiątą rocznicę koronacji Ojca św. Piusa XI odbyło się w katedrze archidiecezjalnej nabożeństwo; urządzone staraniem kapituły warszawskiej — Mszę św w licznej asyście celebrował J E ks kardynał Kakowski — arcybiskup metropolii warszawskiej — W stallach presbiterjum zasiadli kapituła metropolitalna z J E ks biskupem sufraganem Gallem i J E ks biskupem Szlagowskim oraz nuncjusz apostolski msgr Marmaggi — P Prezydent Rzeczplitej reprezentowany był przez szefa kancelarii cywilnej p Bronisława Helczyńskiego p premier — przez p ministra wyznań relig i ośw publ Sławomira Czerwińskiego — Obecni byli p minister poczt i telegr Boerner, kierownik Min Spraw Wojsk generał Konarski, wiceminister spraw zagranicznych Beck i inni — Przybyli również szambelani Jego Świątobliwości korpus dyplomatyczny z ministrami pełnomocnymi Belgji, Szwajcarii i Portugalji na czele Reprezentowani byli również ambasadorowie Francji, Anglii i Włoch oraz posłowie Chile, Niemiec, Hiszpanji i Czechosłowacji

Pod adresem Niemiec

Senators francuski, Henry Berenger, wystąpił ze znamienym artykułem w sprawie stosunku Francji do Niemiec, opierając się na rezultatach konferencji w Genewie oraz na treści mowy wygłoszonej przez przywódcę Centrum niemieckiego ks Kaasa — Konferencja Rady Ligi Narodów zakończyła się akordem pojednawczym. Groźba niebezpieczeństwa została narazie zażegnana i świat cały odetchnął z pewną ulgą.

Byłoby jednak dzieciństwem żywić zbyt wielkie nadzieje i przeszkakiwać z jednej skrajności w drugą — Prezydent Doumergue słusznie zauważył w swym przemówieniu iż znajomość sytuacji obecnej upoważnia go do wyrażenia życzenia aby dzień jutrzejszy ujrzał we Francji odrestaurowanie zgody narodowej. — Co miał na myśli prezydent? Czy była to aluzja pod adresem Niemiec? Sytuacja w Niemczech jest bezwzględnie dość niepokojąca — Hitlerowcy przygotowują się do puczu na wschodniej granicy Rzeszy — Chodzi tu — rzecz prosta — o Polskę — Ale również i o rząd Rzeszy, który jest kamieniem obrazy dla Hitlerowców.

My tu, we Francji, nie powinniśmy zapominać o tem; że Niemcy mają 5 milionów bezrobotnych, co czyni 20 milionów ludzi (z rodzinami) rozgorączkanych i podnieconych. Jest to dobre podłoże dla rozwoju bolszewizmu i hitlerizmu.

Zapewne, Reichswehra jest dość pewnym instrumencem w rękach rządu i w razie potrzeby stłumiła by rewolty hitlerowskie ale w takim razie doszłoby do dyktatury wojskowej w Rzeszy — Jak daleko zaszyli Niemcy, wszedłszy już raz na tę drogę?

W Reichstagu toczą się teraz debaty, które są odbiciem sytuacji wewnętrznej w Rzeszy — Brüning narazie zwyciężył — Otrzymał większość. Na

jak długo? — Nie wszystko bowiem, co dzieje się w Niemczech, budzi wiarę w lepsze jutro.

Oto np osobistość tak wybitna; jak ks Kaas, główny doradca kanclerza Brüninga i filar partji centrowej polityk trzeźwy i umiarkowany, wypowiada w swej mowie trewirskiej zdania takie.

„Dezorientacja polityczna w Niemczech pochodzi stąd że wpadliśmy w rozpacz, że nadzieje wszystkie zawiodły a to jest dobrem podłożem dla rozwoju bolszewizmu i nacjonalizmu“.

Ks Kaas mówi dalej, iż rok 1931 — będzie decydującym dla Niemiec i dla Europy w kwestji współpracy międzynarodowej — Koniecznością jest zbliżenie się Niemiec i Francji natle Genewy i Ligi Narodów — A dane po temu są — Granice franko niemieckie znajdują się pod skrzydłem ochronnym paktu reńskiego — Pakt ten nosi podpis Niemiec — Podpis ten będzie respektowany przez Niemcy i niema takiego polityka w Niemczech któryby myślał serjo o naruszeniu słowa danego Francji. — Ale — i tu nastąpi najważniejsza część mowy ks Kaasa — Francja nie powinna się upierać przy odmowie wspólnego zbadania w sensie ściśle pokojowym pewnych niemieckich dążeń i postulatów rewizjonistycznych.

Nie biorąc już tej sprawy tragicznie musimy jednakże stwierdzić, że chodzi tu o spokój nie tylko Francji ale i całej Europy — Odręczenie ogólne może nastąpić tylko — w razie ogólnie europejskiego porozumienia — Francji zależy na tem oczywiście; aby dokonało się ono na Zachodzie ale Niemcy muszą pamiętać przytem, że porozumienie tego rodzaju może dojść do skutku tylko na podstawie respektowania traktatów i stabilizacji terytorjalnej Henry Berenger, senator Francji

Ślady kultury polskiej na wschodnich rubieżach Polski

Mała naogół znajomość historii sztuki polskiej wśród naszego polskiego społeczeństwa jest powodem częstych a bolesnych „nieporozumień“ w dziedzinie naszej kultury które występują zwłaszcza wyraźnie przy podejmowaniu prac nad restauracją czy odnowieniem zabytków sztuki. Nie odpowiednio prowadzone wyrządzają im często więcej szkody niż korzyści.

Dlatego też bardzo znamienym jest wniosek uchwalony i przyjęty do wykonania przez ogólnopolski zjazd historyków o konieczności nauczania historii sztuki polskiej.

Sprawę tę porusza również w „Polsce Wschodniej“ prof Kazimierz Skórewicz, założyciel pierwszej katedry „Historji architektury polskiej“ w związku z podróżą swą na Pokucie, gdzie poszukiwał śladów zdobnictwa ludowego. Nie znalazłszy już bardzo dobrze prowadzonej szkoły garncarskiej w Kołomyi założonej przez sp prof Zacharjewicza, gdzie uwzględniane były motywy pokuckie, prof Skórewicz udał się do jednego z miejscowych kościołów, ponieważ powiedziano mu że jest on ostatnio odnowiony o ozdobiony polichromją wewnątrz.

— Miałem nadzieję, że zobaczę tu ślady, jeżeli nie rozwój zdobnictwa — pisze prof Skórewicz — To jednak co zobaczyłem przeszło wszelkie oczekiwania. Z wielką pracowitością niewątpliwie z dużym nakładem wysiłku i kosztów, wykonano tu banalną pstrokaczną, tak niesmaczną, a dla świątyni obrażającą majestat miejsca rzecz — że można to zaliczyć tylko do przykładowych w jaki sposób nie należy ozdabiać kościołów naszych.

Widok wnętrza uderza jaskrawością, tworząc wrażenie niemal przeszkadzające w modlitwie.

A pod względem kultury — Polska zawsze niosła ją razem z religją. Piękne są zabytki sztuki na naszym wschodzie, chociaż niestety nie są jeszcze wszędzie dobrze konserwowane, a gdzieś tam nie są nawet w poszanowaniu należytem.

Są tam dzieła architektury murowanej (architektura drewna polska jest zupełnie czerpiona od architektury zachodniej i wschodniej we wszystkich dzielnicach Polski) więcej piękni jak na zachodzie naszego kraju. Nie jest to przesada, Na zachodzie Polski pracowali polacy, lecz ich kierownikami byli przeważnie włosi a czasem niemcy. Na wschodzie Polski zarówno wykonawcami iak i budowniczymi byli prawie wyłącznie polacy, przeważnie nieznani, lecz ich architektura kościołów i zamków odbiega od wzorów klasycznych (epok), ma więcej swoistości i oryginalności.

Strach bierze, jeżeli takie „ozdobienie“ lub „odnowienie“ kościołów w Kołomyi stosowane będzie nadal — A przecież lud jest bardzo wrażliwy na zdobnictwo.

Zarówno cerkiewki jak i piśmiennictwo ruskie, noszą cechy wpływów kultury polskiej, których nie można niweczyć wzorami zaczerpniętymi z wydawnictw „K. u. K. Gewerbeschule“ z Wiednia. Właśnie tam, na wschodzie, powinna rozwijać się dalej sztuka nasza i świecić zachęcającym przykładem a nie odrażać.

ROZMAITOŚCI

Przedownik policji na czele bandy fałszerzy bank.

W tych dniach policja w Katowicach zaarrestowała niejakiego Alfreda Wojdę z Sosnowca, który puszczał w obieg podrobione 10 złotych — Gdy o fakcie tym zawiadomiono policję w Sosnowcu, przybył do Katowic brat aresztowanego, przedownik policji Leon Wojda i starał się go wydosłać z opresji — To się jednak nie udało przeciwnie zarządził on niezwłocznie rewizję w ich mieszkaniu w Sosnowcu, która w zupełności potwierdziła dotychczasowe poszlaki — Przedownik policji Leon Wojda stał na czele szajki fałszerzy banknotów i chronił ich przed wszelkimi podejrzeniami — Ale wreszcie przebrała się miarka.

Prezydent Francji na wystawie polskiej

W piątek ubiegły przybył na wystawę polską w muzeum Jeu de Paume prezydent Republiki Doumergue którego powitał u wejścia ambasador Chlapowski i komisarz wystawy prof Treter.

Prezydent Doumergue zwiedził szczegółowo wszystkie działy wystawy — Opuszczając wystawę prezydent Doumergue winał serdecznie jej organizatorom umiejelnego urzędzenia i powodzenia którego wystawa doznała.

Polski zespół śpiewaczy w Czerniowcach

W Czerniowcach odbyło się walne zebranie jednego z całej Rumunji polskiego zespołu śpiewaczego „Lutnia“, która pracując od 1. 10. ubr miała już do tej pory 14 występów publicznych, przyjętych bardzo gorąco.

400 lecie cechu piekarzy warszawskich

W tych dniach cech piekarski w Warszawie obchodził 400 setną rocznicę swego istnienia — Z tego powodu odbyło się uroczyste nabożeństwo w Katedrze i pochód do Doliny Szwajcarskiej, gdzie następnie odbyło się posiedzenie jubileuszowe — Dla upamiętnienia tej rocznicy postanowił cech założyć szkołę dla praktykantów piekarskich.

Potępienie komunistów polskich

Prasa włoska z ostatnich dni omawia artykuł, jaki ukazał się w komunistycznym piśmie Sierp, wydawanym w Żytomierzu, w którym autor w gwałtownych słowach potępia bezczynność komunistów polskich wobec akcji bezbożników — Autor artykułu podkreśla bez ogródek że komuniści polscy winni brać wzór z komunistów ukraińskich bezwzględnie odrzucających kościół ortodoksyjny i powinni zabrać się wreszcie do walki z Kościołem katolickim, który jest największym wrogiem komunizmu.

Lapcie zamiast butów

Jedno z pism donosi z Pińszczyzny, że wobec niezwykłej taniej zuboża i znacznej drożyzny obuwia ludność włościańska zaopatruje się w lapcie — Zapotrzebowanie na ląki jest znaczne — Na rynkach Pińszczyzny nie widać prawie butów których miejsce zajęły lapcie — Niedawno zostały one wyparte przez obuwie skórzane a obecnie powróciły w całej pełni.

Zbrodniarz - zdrajca

32) Powieść.

Odsunął krzesło od biurka wetknął ręce głęboko do kieszeni spodni, i przechylił głowę na bok, — postawa jaką zwykły przybierać gdy kogoś oskarża — Na chwilę pozabawiło ją to zwykłej przytomności umysłu.

— Byłem wczoraj w biurze późnym wieczorem — rzekł znacząco; a nagły ten atak zaparł jej oddech w piersi.

— Był pan w biurze późnym wieczorem? A co to ma wspólnego ze mną?

— Pani była tu również późnym wieczorem. A wnosząc ze specjalnej wami papierosów egipskich Frank Sutton był tu także późnym wieczorem.

— Czemuż nie miałaby być w swoim biurze? I czemu nie miałabym być ja w biurze szefa? Głos jej drżał od tłumionej złości — Wszak jestem jego sekretarką, nieprawdaż? Widzi pan w tem coś zdrożnego?

Nie odpowiedział na te pytania.

— Od jak dawna zna się pani z Suttonem? Już długie lata, nieprawdaż? Musiała pani być bardzo piękną dziewczyną, wstępując do jego firmy.

Zerwała się z krzesła, błada i drżąca.

— Co u diabła, chce pan przez to powiedzieć? wymamrotała.

Jeśli jednak sądziła, że go wprawi w zakłopotanie, to się pomyliła.

— Chcę tylko powiedzieć — odrzekł cedząc słowami — że pani spędza tu z nim dwie noce tygodniowo co trudno sobie przecież wytkomaczyć — Znam ten interes doskonale i wiem, że niema gwałtownej potrzeby, by człowiek zaręczony spotykał się ze swą sekretarką potajemnie w swoim biurze i —

— Ach, pan uważa, że należy się spotykać po

tajemnie w restauracji, nieprawdaż? — Głos jej drżał od gniewu — Albo naprzykład w parku urządzić sobie schadzkę z dziewczyną zaręczoną — i za plecyma narzeczonego starać się ją zbałamucić i odbić tamtemu — Takie jest pańskie zdanie czyż nie?

On jednak nie pozwolił się wytrącić z równowagi.

— Nie mówiłem o sobie, lecz o pani — rzekł — A mówię ze względu na dobro pani — Przypadkowo znam wcale dokładnie prywatne życie Franka Suttona — I jeśli sobie pani wyobraża, że jest jedyną kobietą, z którą pan ten spotyka się tutaj w godzinach pozabiurowych to mocno się pani myli.

Przez chwilę zdawało się, że rzuci się na niego. Twarz jej nie była już piękna — Tak strasznie wykrzywił ją wyraz bezprzytomnej wściekłości, że prawie jej nie poznał.

— Klamco! Klamco! — krzyknęła — Tu nikt więcej nie przychodzi — To znaczy, on się tu nie schodzi z żadną inną kobietą — podły złodzieju! — Wydobyl cię z ryzostoku, prosto z więzienia przyjął do swego biura i dał uczciwą robotę — Złodzieju jakiś!

Urwała, z trudem chwytając powietrze a on skoryzwał z tej pauzy.

— Coś pani powiem — może to panią zainteresuje — Frank Sutton ma zamiar się ożenić, a może się i ożeni z kobietą dobrą — Niechże będzie takim za jakiego uchodzi, tak niewinnym, jak wygląda — Jeśli jednak nie jest takim, jeśli Beryl Stedman miała by z tego powodu wpaść w nieszczęście; to radzę się obejrzeć za innym kochankiem; gdyż zamorduję tego panu gagałka, chociażbym miał wtargnąć za nim nawet do więzienia!

Nie mogąc wydobyc słowa, patrzyła nań w milczeniu, po twarzy przelatowały jej drgawki a ręce trzęsły się jak w febrze — W tej chwili drzwi się otwały i wszedł Frank Sutton — Rzucił okiem na kurczowo ściągniętą twarz sekretarki i na kierow-

nika, i zdawał się odgadywać sytuację.

— Halo, halo! — rzekł ostro, zwracając się do kobiety — Co się znów stało? Jeden z ataków; hm? Pani Leslie, co jest?

Leslie wzruszył ramionami.

— Panna Trent jest trochę nieokiełznana — rzekł, nie całkiem zgodnie z prawdą.

Chciała coś powiedzieć, lecz nagle; nie rzekłszy słowa, wybiegła z pokoju, gwałtownie zatrzasnęła drzwi — Mój drogi przyjacielu — głos Franka był zgubiony, lecz w oczach migotało rozczarowanie — czemu się pan sprzecza z moją Milly?

Leslie ściągnął usta.

— Pańska Milly! Domyślałem się tego i to było właśnie powodem sprzeczki — Powiedziałem jej, że nie powinna przebywać z panem w biurze w godzinach nocnych o ile jej zależy na dobrej reputacji.

Frank wybuchnął niepohamowanym śmiechem — Pan jej to powiedział? — spytał niemal z podziwem — Wielki Boże, zazdroścę panu odwagi! — Powiedziałem jej także coś innego co może nie jest prawdą, ale mnie sprowokowała, więc chciałem jej dokuczyć — rzekł Leslie, nie tłumacząc jednak, na czem polegała owa prowokacja.

— Na miłość Boga, pozostaw ją pan w spokoju! — rzekł Frank a uśmiech wciąż się jeszcze błakał na jego twarzy — To szatan wcielony, gdy wpadnie w furję — Biedna stara Milly! A jaki pan niemądry, panie Leslie! Oczywiście, że była tu netylko ostatniej nocy; lecz spędza w biurze całe tuziny noccy! Wszak zamierzam rozszerzyć to przedsiębiorstwo, gdy się ożenię, co nie da się przeprowadzić bez mnóstwa pracy z mojej strony — Gdy opracuję cały plan nowej organizacji pokażę go panu — Biedna stara Milly! — powtórzył potrząsając głową, ale na twarzy jego widniał szyderski uśmiech, gdy wychodził z pokoju.

ciąg dalszy nastąpi

Z Pomorza

Obniżenie składki ubezpieczeń społecznych wolażą rolnicy powiatu tucholskiego

Tuchola — Zarząd powiatowy Pom. Tow. Roln. powiatu tucholskiego wystosował imieniem rolników tegoż powiatu pismo do Min. Opieki Społecznej i Rolnictwa z prośbą o natychmiastowe zarządzenie jak najdalej posuniętej obniżki składek na Kasy Chorych i Ubezpieczalni.

Przylapano zbiega

Miejscowe władze bezpieczeństwa przytrzymały zbiega z Zakładu Wychowawczego z Chojnic, niejakiego Skątnego, który miał przy sobie narzędzia ślusarskie — prawdopodobnie pochodzące z kradzieży — Zbiega odstawiono do Chojnic.

Wznowienie eksploatacji węgla brunatnego

Coraz częściej pojawiają się obecnie głosy w kierunku wznowienia eksploatacji pokładów węgla brunatnego w Gostyczynie pod Tucholą, którą to akcję już rząd zapoczątkował lecz nie zdążył jej wykończyć — Uruchomienie takiego przedsiębiorstwa dałoby pracę licznym rzeszom robotników, wobec czego znikłoby bezrobocie w naszych Borach Tucholskich.

Stały dyżur lekarzy kasowych

Zdarzające się wypadki niedzielnego pomocy lekarskiej w nagłych wypadkach w dni świąteczne zniewoliły władze zarządzające tu Pow. Kasą Chorych do ustalenia stałego dyżuru lekarzy kasowych w dni świąteczne z którym też tu stacja telefoniczna interesanta bezpośrednio łączący będzie.

Dwie uroczystości złotych godów

Zalno, powiat tucholski — W ostatnim czasie obchodzili tu małżonkowie Gierszowie złote gody małżeńskie jak również małżonkowie Janosław Grzonkowscy — Szczęśliwym jubilatami „Szczęście Boże”!

Zmiana własności

Nowa Tuchola, powiat tucholski — Właściciel 50 morgowego gospodarstwa p. Frąckowski sprzedał ostatnio swą posiadłość za 67000 zł p. Bydłowskiemu z Kiełpina.

Czyje konie?

Głodowo, powiat kościerski — W sobotę dn. 7 bm przed południem znalazł tutejszy listonosz p. Karnat w czasie pełnienia służby parę koni z saniami nieco obciążowanymi węglem i innymi rzeczami przy tutejszej szosie w rowie za wioską, lecz bez woźnicy — Konie były nawpół zmarzłe — Z tego było można wnioskować iż konie te stały tam już całą noc — Co się z właścicielem czy woźnicą stało wiadomo — Być może, że został napadnięty lub wskutek nadmiernego użycia alkoholu zapomniał o koniach — Listonosz ów, który donosi pocztę z tutejszego dworca do urzędu pocztowego w Pogódkach, zabrał konie i wrócił z nimi do Głodowa; gdzie oddał wraz z wszystkim na sołectwie.

„Gęś Kaszubska”

Kartuzy — W dniu 4 bm zwołane zostało zebranie rolników pow. kościerskiego i kartuskiego w sprawie omówienia działalności Spółdzielni Gęś Kaszubska w Kartuzach — Zebrani rolnicy powiatów wyżej wymienionych jednogłośnie oświadczyli że działalność Spółdzielni; chociaż jeszcze z braku funduszu ograniczona, jednak przysporzyła w ub. roku rolnikom poważne korzyści, przez utrzymanie cen na odpowiednio wysokim poziomie — Poza tem wypowiedzieli się wszyscy za bezwzględnym utrzymaniem Spółdzielni Gęś Kaszubska w Kartuzach i rozbudową Spółdzielni powiatowych — Obecni na zebraniu handlarze gęsi po bezskutecznych wysiłkach rozbiicia zebrania oświadczyli, że poświęcając znaczne sumy by rozbić Spółdzielnię — To stanowisko prywatnych handlarzy wyraźnie wskazuje na rolę Spółdzielni i na jej znaczenie — Zebrani w zrozumieniu konieczności utrzymania Spółdzielni, postan. rozszerzyć jej podstawy drogą zorganizowania wszystkich rolników oraz podniesienia udziałów — Prócz tego uznali za konieczne powołanie do życia Syndykatu Eksporterów Drobiu; który zajął by się racjonalizowaniem handlu drobiem i który mógłby skutecznie walczyć z samowolą rejentów firm niemieckich, działających niestety w porozumieniu z handlarzami miejscowymi.

Import świeżych dorszy przez port helski

Puck — Od szeregu lat w okresie zimowym Hel staje się jedynym portem polskim, przez który importujemy do kraju świeże dorsze — Dorsze te przywożone są przez większe duńskie i szwedzkie statki rybackie, które mają specjalne komory baseny w kadłubach statku ze świeżą wodą morską i w których żywe ryby mogą być przechowywane do tygodnia i dłużej — Tym sposobem przywieziono do Helu za ostatnie 3 lata około 1000 ton świeżych dorszy — Rozsyłane one są koleją wgląd. Polski bezpośrednio lub za pośrednictwem handlarzy gdańskich.

Szczegóły sensacyjnego samobójstwa

Wejherowo — Podaliśmy sensacyjną wiadomość o samobójstwie adwokata i notariusza z Tczewa Jana Wernera na posterunku w Kolibkach pod Gdynią — Wener przybył z Tczewa do Gdyni i tu widocznie dowiedział się o nakazie aresztowania go wydanym przez sąd tczewski — Niemniej nie zdradził żadnego podniecenia Krytycznego dnia to jest we wtorek, około godz. 2 po południu udał się do restauracji hotelu Centralnego na obiad; po spożyciu którego wsiadł do autobusu kursującego pomiędzy Gdynią a Sopotami, w celu udania się na teren Wolnego Miasta a stamtąd prawdopodobnie do Niemiec — Na posterunku granicznym w Kolib-

Zniżka cen czy podatku?

Na łamach prasy toczy się ożywiona dyskusja na temat programu polityki gospodarczej, jaką zamierza stosować rząd w walce z pogłębiającym się coraz bardziej kryzysem — Pewne odłamy sfer gospodarczych wysuwały niejednokrotnie postulat reformy podatków w sensie ich obniżenia — aby w ten sposób z kolei umożliwić obniżenie cen — Nie wiemy, czy zagadnienie to można w tak prosty sposób rozwiązać — Między innymi na doraźne poważniejsze obniżenie podatków nie pozwala troska o utrzymanie równowagi budżetowej państwa.

W sprawie tej oficjalnie wydawnictwo minist. Przemysłu i Handlu „Polska Gospodarka” zajmuje następujące stanowisko.

Obniżenie cen jest koniecznością gospodarczą która w interesie całego życia gospodarczego i nie zależnie od tego rodzaju konsyderacji kalkulacyjnych nastąpić musi i stawianie kwestji w ten sposób, że za obniżenie cen Rząd musi dać życiu gospodarczemu od siebie rekompensatę — jest niezrozumiałe, gdyż obniżka cen nastąpi nie na rzecz Skarbu Państwa, lecz na rzecz wzmocnienia i ożywienia obrotów gospodarczych — Wsuwanie tego rodzaju argumentu musi być uważane za niezrozumienie sytuacji, której poprawa natąpić nie mogłaby przez ewentualne doraźne zmniejszenie wpływów skarbowych — Te sprawy muszą być załatwione na zupełnie innej płaszczyźnie a ewentualna reforma podatków będzie mogła znaleźć rozwiązanie w innym czasie.

Z przytoczonym powyżej twierdzeniem nie zgadza się „Dziennik Poznański”. Nie zwalczając by najmniej samej akcji obniżania cen, pismo to, apeluje o rewizję gospodarstwa społecznego w tym duchu

kach, pełniący dyżur funkcjonariusz policji otrzymał już poprzednio nakaz ewentualnego przytrzymania Wernera; podczas rewizji paszportów polecił mu wysiąść i zaprowadził do budki strażniczej — W czasie gdy posterunkowy łączył się telefonicznie z komendą policji w Gdyni, Werner nagle podskoczył w stronę drzwi i równocześnie strzał Ugodzony w okolicę serca samobójca padł trupem na miejscu — Zwłoki denata przewieziono do Gdyni i złożono w kostnicy na Grabówku celem dokonania sekcji — Od znajomych samobójcy dowiadujemy się że Werner był namiętnym graczem i często przebywał w kasynie sopockiej; gdzie prawdopodobnie przegrywał znaczne sumy ze złożonych u niego jako notariusza depozytów.

Jeszcze o samobójstwie adwokata Wernera

Tczew — Od właściciela majątku Gorzędziej oraz od wd. wy. po śp. adw. Wernera otrzymał G. Dziennik Pomorski następujące wyjaśnienia:

Przede wszystkim następującego sprostowania wiadomości, podanej przez P. A. T.:

Nieprawdą jest, jakoby śp. Jan Werner z Tczewa adwokat sprzeniewierzył na szkodę moją pieniądze; wobec czego żadnego wniosku ani doniesienia do Prokuratury lub innej władzy nie robiłem.

Wszelkie pomawiania mnie o spow. dowanie aresztowania pana adwokata Wernera będę uważał za oszczerstwo i ścigał sądowo.

Gorzędziej, dnia 11 lutego 1931 roku

Z poważaniem Matuszewski

Tczew, dnia 12 lutego 1931 roku

Proszę o umieszczenie następującego sprostowania notatki dziennikarskiej podanej przez Polską Agencję Tel., — „Nieprawdą jest; jakoby istniały jakiegokolwiek poszlaki, iż mąż mój śp. Jan Werner adwokat i notariusz, trudnił się szpiegostwem a natomiast prawdą jest, że mąż mój Jan Werner nigdy żadnym szpiegostwem się nie zajmował i żadne poszlaki w tym względzie przeciw niemu nie istnieją”.

Władysława Wernera

wdowa po adwokacie i notariuszu

Wspomnianą notatkę zamieściliśmy jako komunikat urzędowej P. A. T. (Polskiej Agencji Telegraficznej), razem ze wszystkimi innymi pismami — Dowiadujemy się obecnie że rzeczywiste spowodo wanie aresztowania nastąpiło nie z inicjatywy rzekomo poszkodowanego p. Matuszewskiego, lecz podobno na skutek zeznań jego rzadcy, który, oczywiście nie mógł być poinformowanym o rzeczywistym stanie stosunków finansowych między p. Matuszewskim a śp. adw. Wenerem i opierał się na własnych przypuszczeniach — Również podejrzenie o szpiegostwo zostało niczem nie poparte i nieuzasadnione a skrupulatnie przeprowadzona w mieszkaniu śp. Wernera rewizja nic podejrzanego nie wykryła.

Zapoczątkowanie budownictwa polskich statków rybackich

Gdynia — W warsztatach rybackich założonych przy ślipie do naprawy kutrów rybackich w Gdyni rozpoczęto budowę 2 większych kutrów rybackich; przeznaczonych do połowów na pełnym morzu. Budowa ta została umożliwiona dzięki poparciu finansowemu Morskiego Instytutu Rybackiego — Należy dodać, że kutry te będą zaopatrzone w motory krajowego wyrobu.

Nowa pożyczka organizacyjna

Toruń — Z inicjatywy Pomorskiej Izby Rolniczej utworzony został w Toruniu Związek Eksporterów Ziemiaków, którego celem jest koordynowanie handlu; zdobywanie sobie rynków zagranicznych.

aby rozwój ekonomiczny państwa można było budować na zdrowych podstawach”.

Nasz zły system podatkowy kurczy konsumpcję do konieczności ograniczenia przez obywatela nawet swych niezbędnych potrzeb życiowych — Podatki są więc u nas jedną z przyczyn małej konsumpcji ludności, z drugiej zaś strony niesprawiedliwy rozdział świadczeń podatkowych przedraża koszty produkcji usztywniając je niezależnie od osobistej inicjatywy i przedsiębiorczości producenta. Również i proces wymiany ulega złym skutkom, nadmierne świadczeń na rzecz skarbu państwa, które wprowadzają w kalkulację ceny detalicznej pozycję niezmienną, a ponadto wyolbrzymioną jeszcze gorliwością służby podatkowej — Czy wolno więc dziwić się, że życie gospodarcze uzależnia akcję zniżki cen od pewnych posunięć w dziedzinie reform podatkowych? Zresztą jeżeli wymaga się od produkcji pewnej rewizji wydatków w celu obniżenia cen na wszystkich obojętnych państwa za coś odrębnego od wszelkich zjawisk życiowych.

Nieuzasadnionem wydaje się twierdzenie, że reforma podatkowa ma przynieść zmniejszenie wpływów podatkowych — Życie gospodarcze nie walczy o zmniejszenie wpływów skarbowych, lecz o reformę systemu podatkowego, idącą w tym kierunku aby podatki były równomiernie i sprawiedliwie rozłożone na wszystkich obywateli — Taka reforma napewno dochodów Skarbu nie uszczupli, lecz przeciwnie je podniesie, umożliwiając regenerację pewnych już dziś wysychających źródeł podatkowych. Należy jedynie o reformie podatkowej pomyśleć z odwagą i ze stanowczością, którą chcielibyśmy widzieć u sfer przemysłowych i handlowych w akcji obniżenia cen.

Nawet kamienice kradną

Niejakim Merris Godwin, obywatel miasta Londynu; zamożny kamienicznik, miał niedawno osobliwą przygodę — Oto nieznani sprawcy ukradli dach z jego kamienicy — Złodzieje skorzystali z gęstej mgły, która krytycznego dnia spowiała Londyn w nieprzeniknącą zasłonę — Usadowiwszy się na szczytach kamienicy, jeśli zrywać piękną nowitką białych po kawaleczku — Skoro napchali worki tużem ważącym przeszło tonnę spuścili się przez dymnik na strych a stamtąd tylnymi schodami na ulicę. Nikt ich nie zauważył — zresztą nawet gdyby spotkali na swej drodze kogoś z domowników, nie wzbudziłiby zapewne podejrzenia, jako że ubrani byli w mundury telegrafistów — Widział ich tylko jakiś sklepikarz, mieszkający w pobliżu.

Dziennikarze obiegają oskalpowaną kamienicę i uwieczniają ją na filmach zaś zmartwiony właściciel domu biega po całym Londynie i szuka swego dachu — Nie jest to zresztą pierwszy tego rodzaju wypadek, w jego życiu: Pan Morris Godwin już raz padł ofiarą niesamowitego zamachu — Lat temu dwadzieścia dwa skradziono mu trzy domy.

Kto nie wierzy, że taka rzecz stać się może; niech przeczyta Daily Mail z dnia 13 stycznia br. — Stoi tam czarno na białym, że mister Godwin 22 lata temu po długiej nieobecności dokonał inspekcji swoich domów przy High street i Willesden Green. Jakież było jego zdziwienie, gdy przyjechawszy na miejsce — nie znalazł ani jednego budynku — Na miejscu trzech uroczych dworców piętrzyły się kupy gruzów i połamanych desek.

Sledztwo wykazało, że nieznani lecz niezwykle pomysłowi złodzieje w ciągu trzech dni rozebrali doszczętnie trzy domy pana Green i wywieźli w nie wiadomym kierunku, zdobyty w ten sposób budulec — Policjant, pełniący służbę na skrzyżowaniu ulic, przyglądał się pracy osobliwych murarzy, dziwiąc się w duchu; czemu miast budować; zajmują się niszczeniem budowli — Zagadnął ich nawet na ten temat — Ale otrzymał odpowiedź, że nie powinien wtrącać się do nieswoich rzeczy, zaś jeden z robotników uprzejmiejszy z natury wyjaśnił mu, że właściciel nieruchomości kazał je rozebrać; bo chce na tem miejscu wybudować kompleks nowych kamienic — Później zarówno kamienicznik jak i policjant, stali się tematem złośliwych piosenek i skeczów a pan Godwin przechowuje w swoim biurku album zawierający wycinki z dzienników londyńskich dotyczące kradzieży domów — Któż mógł przewidzieć, że po 22 latach pan Godwin zostanie znówu pasowny na męczennika: Podobno klub kamieniczników przesładowanych przez los zamierzają mianować p. Godwina swoim honorowym prez.

Wesoły kącik

Kto płaci?

Briand spotkał się lat temu kilka ze Stresemanem w Theiry. Poszli razem do restauracji na obiad. Po obiedzie, kiedy zbliżała się chwila odjazdu, Briand zawołał na kelnera chcąc uregulować rachunek. Wtedy uprzejmy Stresemann sięgnął skwapliwie po portfel Ruchem ręki Briand wstrzymał go, mówiąc:

— Musimy rozdzielić pomiędzy siebie role, ja zapłacę za obiad i wino, a pan — długi reparacyjny. Stresemann uśmiechnął się — i schował portfel do kieszeni.

Redaktor odpowiedzialny: Bonifacy Chmielewski, Chojnice
Drukiem drukarni „Dziennika Pomorskiego” w Chojnicach
Władysław Jutiluz Schreiber; Chojnice

CHOJNICE I POWIAT

Chojnice, dnia 14. lutego 1931 r.

Porządek nabożeństw w farze

7,30 Msza św z nauką polską — Początek 40 godzinnego nabożeństwa
8,45 Nabożeństwo niemieckie
10,30 Suma i czytanie Listu Pastorskiego
12,15 Msza św
15 Nabożeństwo dla dzieci
18 Nieszpory polskie, błogosławieństwo i wystawienie Najświętszego Sakramentu

Powszechne Wykłady Związku Obrony Kresów Zachodnich

W czasie postu Związek Obrony Kresów Zachodnich urządza szereg wykładów z przeczuciami Wstęp wolny. Pierwszy wykład wygłosi p. prof. San Kiewicz we wtorek 17 lutego o godz. 6 popołudniu w sali Kina Nowości na temat. Tadeusz Kościuszko drugi zaś wykład w środę, 18 lutego, na temat. Powstanie listopadowe. O liczny udział w odczytach prosi

Zarząd Z. O. K. Z.

Jutro wieczornica karnawałowa „Lutni“

Prawdziwa atrakcją dla Szan. Obywatelstwa Chojnic i okolicy będą jutrzejsze występy oraz zabawa taneczna Lutni — Program tej wieczornicy jak wynika jest bardzo obfity i doborowy — Pod czas występów chóru mieszanego i męskiego usłyszymy utwory o wysokim artyście. A prócz tego odegrane będzie przedstawienie pod tytułem „Na Krakowskim Weselu“! Po przedstawieniu zabawa taneczna — A więc jutro wszyscy na wieczornicę Lutni!

Pan Naczelnik to ja

W ostatniej chwili przypominamy że dziś w sobotę o godzinie 8 wieczorem wystawia zespół Kolejowy P. W. arcywesołą krotkoczasową Monceya w tłumaczeniu doskonałego komedjopisarza W. Perzyńskiego — Poprzez trzy długie akty darzą nas aktorzy szampańskim humorem, rozweselając rozbrawioną publiczność do łez — Akcja toczy się w światku kolejowym — Mamy więc rekojmie, że osoby komedji nakreślą wierny obraz życia na kolei — Publiczności uprzyjemni jeszcze wieczór pełną orkiestrą kolejową, która wspinając się na coraz wyższy szczebel doskonałości ostatnio wzbogaciła się o kilka instrumentów — Po przedstawieniu odbędą się tańce — Ubawmy się zatem na konie karnawału, spieszymy na dzisiejszą imprezę kolejową do Hotelu Centralnego, ażeby choć na chwilę wyrwać się z szarego życia codziennego

Przed Komisją egzaminacyjną dla mistrzów rzeźn.

w Grudniadzu złożyli dnia 10 lutego br. egzamin mistrzowski w zawodzie rzeźniczo — masarskim pp. Jan Gierwszewski z Brus z wynikiem bardzo dobrym, p. Bakos Zdzisław z Chojnic z wynikiem dobrym, p. Szymański Wojciech z Chojnic z wynikiem dobrym, p. Majkowski Józef z Skarszew z wynikiem dobrym, p. Otta Leon z Powalków z wynikiem dobrym, p. Kuna Wilhelm z Więcborka z wynikiem dobrym — Młodym i tak zdolnym mistrzom życzymy wszelkiej pomyślności w ich zawodzie

Z Izby Przemysłowo — Handlowej w Grudniadzu

Dnia 10 lutego odbyło się 8 plenarne zebranie Izby Przemysłowo — Handlowej w Grudniadzu — W związku z pracami nad ukonstytuowaniem się trzeciej sekcji Izby, żegludowo — portowej i szeregiem koniecznych zmian organizacyjnych, plenarne zebranie odrzuciło narazie wybór prezesa Izby a wytyczyło delegację, złożoną z członków Prezydium i z radców Izby, która ma uzgodnić z Ministerstwem Przemysłu i Handlu poglądy na te sprawy

Koło Podoficerów Rezerwy Chojnice

Roczne walne zebranie odbyło się w czwartek dnia 29 I 31 r. u kolegi Jażdżewskiego Marjana plac Jerzego nr 5 — Zebranie zajął prezes Roliński P. odczytaniu protokołu z ostatniego zebrania i sprawozdań przewodniczący przystąpił do wyboru nowego zarządu na rok bieżący do którego weszli pp. na marszałka Trzebiatowski Maksymilian, prezes Madziąg Jan, zastępca prezesa Trzebiatowski M., sekretarz Kulas Leon komendant pozostał nadal Stęszewski Władysław, skarbnik Ringwelski Augustyn, do komisji rewizyjnej Lubecki i Pestka, ławnicy Frankenstejn i Nowicki — Nowy zarząd dziękuję za zaufanie i objął urządowanie

Kino Nowości

wyświetla dziś w sobotę i jutro w niedzielę o godz. 8,15, 6 i 8,15 — Wśród ludzi owładniętych dziką żądzą złota, biedne, samotne dziewczę pod miotłą ciężkiego losu „June Marlowe“ w wstrząsającym dramacie pod tytułem: Noc Szaleńca — Partnerami jej są: Neil Hamilton i Francis X. Busman — Rozterka duchowa! Widmo zbrodni! Szatan złota!

Powiat

Schwytanie złodzieja na gorącym uczynku

Czersk, powiat chojnicki — W dniu 9 bm policja pochwyciła na gorącym uczynku kradzieży płaszcz u Wincentego Dorsza z Lubianki niejakiego Józefa L. Płaszcz, którym był okryty koń Dorsza złodziej ściągnął z konia, gdy nadszedł posterunkowy P. P. i odebrał mu skradziony płaszcz, który zwrócono poszkodowanemu

Bójka między właścicielem a lokatorem

Na tle stosunków mieszkaniowych doszło do bójki między właścicielem domu Cz a lokatorem R przy ulicy Młyńskiej — Powodem bójki było niezapłacone przez dłuższy czas czynszu przez lokatora Syn właściciela wybił szybę w mieszkaniu lokatora wzamian za co tenże dobrał sobie kilku pomocników i razem za pomocą cegły wybił drzwi

Z POMORZA

Śmiała kradzież z włamaniem

Sępólno. W nocy na piątek włamał się złodziej do mieszkania p. Siega pantoflarza — Skradziono odzież i bieliznę wartości około 1000 zł — Poszkodowany nie wiedząc o dokonanej kradzieży został w pół godziny po dokonanej czynnie przez policję za wiadomiony, która miała owego ptaszka już za kratami. Złodziejem jest Zaremba Adam z Gorzechowa który zaledwie co wyszedł z więzienia chojnickiego odsiedziawszy tam 1 rok także za kradzieży

Śmiertelny wypadek

Gostyczyn, powiat tucholski — Młody robotnik Korda sąd uległ śmiertelnemu wypadkowi — Zajął przy spuszczeniu komina tartaku został przygnieciony obsuwającą się ścianą z cegły, przyczem odniósł tak silne obrażenia iż wkrótce zmarł

Do ogółu ludności

Istniejąca od lipca 1926 roku Polska Partja Socjalistyczna Lewica kierowana i utrzymywana przez organizację komunistyczną przez cały czas swej działalności szerzyła hasła komunistyczne, dążąc do obalenia obecnego ustroju społecznego drogą zbrojną i do oderwania części ziem od całości Rzeczypospolitej

Zbrodnicza działalność tej partji została ujawniona w procesach prowadzonych przez Sądy Okręgowe w Sosnowcu i Lublinie oraz przez Sąd Apelacyjny w Warszawie przeciwko głównym przywódcom, którzy zostali skazani na karę więzienia.

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Sosnowcu z dnia 26 lutego 1930 roku, zatwierdzonym przez Sąd Apelacyjny w Warszawie dn. 20 grudnia 1930 roku, Polska Partja Socjalistyczna - Lewica została uznana — identycznie jak K. P. P. — za organizację antypaństwową

Wobec powyższego P. Minister Spraw Wewnętrznych jako powołany do czuwania nad bezpieczeństwem i spokojem Państwa i za nie w całej pełni przed społeczeństwem odpowiedzialny, nie mogąc tolerować tej organizacji spiskowej, jako niebezpiecznej i wrogiej dla Państwa, uznał Polską Partję Socjalistyczną - Lewicę za organizację nielegalną

Ostrzegam przeto ludność przed należeniem do tej partji i przed braniem jakiegokolwiek udziału w jej działalności jako organizacji wywrotowej mającej na celu wywołanie przewrotu społecznego

Oświadczam, że każdy, kto mimo tego ostrzeżenia będzie nadal należał do Polskiej Partji Socjalistycznej - Lewicy i z nią współdziałał zostanie z całą surowością prawa pociągnięty do odpowiedzialności karno - sądowej.

Toruń, dnia 14 lutego 1931 r.

Wojewoda (—) Lamot

KRONIKA POLITYCZNA.

Sensacyjne rewizje w Berlinie

Berlin — Z polecenia sędziego śledczego policja berlińska rozpoczęła zakrojony na szeroką skalę akcję przeciwko narodowo - socjalistycznym organizacjom partyjnym. Zarówno w biurach jak i w mieszkaniach prywatnych dokonano ogółem 20 rewizji W obławie tej wzięło udział około 100 policjantów i wielu urzędników policji kryminalnej Główną uwagę zwrócono na centralne biuro stronnictwa hitlerowców. Policja obsadziła lokal kierownictwa partji oraz biuro okręgowej komendy hitlerowskich oddziałów szturmowych w Berlinie. Skonfiskowano tu pełną kartotekę oddziałów szturmowych. Zaskoczony oddział wartowniczy szturmowców nie mógł stawić żadnego oporu Policja nie wypuściła nikogo na miasto i obsadziła swoimi urzędnikami wszystkie połączenia telefoniczne. Poza tem dokonano rewizji w prywatnych mieszkaniach komendanta głównego oddziałów szturmowych kapitana Stenneta oraz innych dowódców Przy tej okazji znaleziono skład broni. Do przydziału policji zabrano dla zbadania obszerny materiał obciążający. W czasie rewizji hitlerowcy demonstracyjnie śpiewali pieśni bojowe

Akcja policji berlińskiej podjęta została wskutek poszlak, iż partja hitlerowska udzieliła pomocy finansowej mordercom 2 członków republikańskiego Reichsbanneru, zastrzelonych w noc sylwestrową. 2 mordercom udało się zbiec za granicę,

trzeci zaś ujęty został przez policję austriacką w czasie przekraczania granicy.

Berlin — Według informacji prasy berlińskiej skonfiskowany przez policję w czasie rewizji w biurach hitlerowców materiał ujawnił niezbicie, że ścigani przez sądy mordercy Reichsbannerowców byli podczas ucieczki wspomagani przez partję hitlerowską

Dzienniki południowe ogłaszają sensacyjne relacje o ucieczce morderców

Wyniki dochodzeń stwierdziły, że w ostatnich tygodniach hitlerowskie oddziały szturmowe urządziły gorączkowe przygotowania do czynnych występów. Czynniki miarodajne rozważają obecnie sprawę rozwiązania bojówek hitlerowskich Znalezione w czasie rewizji materiały, dostarczyły now. dowodów, popierających oskarżenie kilku oficerów o zdradę stanu, wytoczoną przez prokuratora Hitlerowcy mieli podejmować starania o wydobycie od poszczególnych urzędników państwowych tajnych rozkazów i innych poufnych dokumentów Poza tem projektowane było utworzenie wśród urzędników jacejek hitlerowskich

Inwazja niemieckich towarów

Ukazała się tu statystyka oficjalna departamentu handlu dotycząca wwozu towarów do Francji Ze statystyki tej wynika że import towarów niemieckich do Francji w roku 1930 wzrósł niepomniernie w stosunku do lat poprzednich

Milanowicie: w roku 1930 Niemcy eksportowały do Francji towarów na sumę jedną trzecią miljarda franków, czyli o 300 milionów franków więcej, niż w roku 1929

Prasa francuska omawia objaw ten jako ujemny, agitując za zastopowaniem środków, które zapobiegłyby tej inwazji niemieckiej tandety

Na utrzymanie bezrobotnych w Anglii

London — Ministerstwo pracy zapowiedziało że rząd zwrócił się do parlamentu z żądaniem uchwalenia kredytów w wysokości 20 milj. funtów na zasilenie funduszu ubezpieczeniowego od bezrobocia

Wraz z tą proponowaną sumą fundusz ten wynosi siły 90 milj. ft.

Samobójstwo Meksykanki w katedrze Notre Dame

Paryż — Meksykanka Antonina Rivas wystrzałem z rewolweru odebrała sobie życie w katedrze Notre Dame.

Wypadek ten postawił w trudnej sytuacji duchowieństwo paryskie, albowiem obrządek oczyszczenia świątyni, skalanej przelewem krwi wymaga dość długich przygotowań — skomplikowanej ceremonji, a katedra Notre Dame musiała być w dniu dzisiejszym otwarta celem odprawienia nabożeństwa z powodu 9-tej rocznicy objęcia przez Papieża Piusa XI stolicy apostołskiej. Wobec tego kard. Verdier zarządził wczoraj natychmiastowe zamknięcie drzwi świątyni, zwołał telefonicznie wszystkich członków kleru, których udało się zastać w domu i około godz. 4 bardzo uroczyste odbyła się ceremonia puryfikacji, poczem drzwi świątyni zostały otwarte na nowo i dziś nabożeństwo dziękczynne na cześć Ojca św. odbyło się według zgóry ustalonego ceremonjału przy udziale przedstawicieli rządu i korpusu dyplomatycznego

Z dokumentów znalezionych przy denatce, można wnosić że powodem rozpaczliwego kroku było opuszczenie jej przez męża.

RUCH W TOWARZYSTWACH

Baczność Druhowie! W sobotę o godzinie 6 wieczorem dnia 14 lutego odbędzie się zebranie Robotni i Rzemieślni Z. Z. P. u p. Seydy — Z powodu ważnych spraw obecność wszystkich członków konieczna

Zarząd

W niedzielę dnia 15 lutego o godzinie 16 na sali Hotelu Centralnego odbędzie się plenarne zebranie Tow. Ludowego pod op. św. Antoniego na które szan. członkowie uprzejmie się zaprasza

Zarząd

Tow. Pszczelnicze w Chojnicach — W niedzielę dnia 15 bm odbędzie się o godzinie 2 po południu zebranie miesięczne w lokalu p. Jażdżewskiego plac św. Jerzego na które szan. członk. zaprasza Zarząd

Narodowa Partja Robotników — Roczne walne zebranie odbędzie się w poniedziałek dnia 16 bm o godzinie 7 wieczorem — Rewizja kasy tegoż dnia w lokalu zebrania u p. Seydy przy rynku — Na porządku obrad: wybór nowego zarządu — prezes

Klub Mandolinistów Lira przy K. P. W. w Chojnicach — W poniedziałek dnia 16 bm o godz. 7 wiecz. odbędą się ćwiczenia mandolinistów w byłym konsumie kolejowym — Uprasza się o punktualne przybycie wszystkich członków

Dyrygent

Towarzystwo Gimnastyczne Sokół — Zebranie plenarne odbędzie się we wtorek dnia 17 bm o godz. 20 tej w lokalu drh. Skwierawskiego (Hotel Centralny) — O liczny udział druchen i druhów prosi

Zarząd

Walne zebranie odbędzie się Kasy Stefczyka w Pawłowie w lokalu Kasy dnia 15 marca 1931 roku o godzinie 2 po południu — W razie niestawienia się ilości członków odbędzie się o godzinie 3 bezwzględnie na ilość członków drugie zebranie

Porządek dzienny: 1) uchwalenie dalszych dopłat do udziałów na pokrycie strat, 2) na wypadek nieuchwalenia dalszych dopłat nastąpi likwidacja Kasy na wniosek Sądu Grodzkiego z dnia 5 lutego br., 3) sprawozdanie zarządu i rady nadzorczej, 4) zatwierdzenie bilansu za rok 1929 5) wolne głosy bez uchwał

Zarząd



W czwartek, dnia 12-go lutego 1931 r. zmarł po krótkich ciężkich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św., najdroższy mój mąż, nasz ukończony ojciec, brat, wuj i szwagier

ś. p.

Jan Słomiński

przeżywszy lat 55.

Nieutulona w żalu
Rodzina.

Rytel, Brusy, Chojnice, dnia 12 lutego 1931 r.

Ekspozycja zwłok z domu żałoby do kościoła parafialnego odbędzie się w niedzielę, dnia 15 lutego br. o godz. 4,30 pop., nabożeństwo żałobne i pogrzeb w dniu 16 lutego o godz. 9 rano.



W czwartek, dnia 12 lutego 1931 r. zmarł po krótkich ciężkich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św. w 56 roku życia kupiec ś. p.

Jan Słomiński

pierwszy ławnik gminy Rytel, jeden z założycieli i długoletni prezes Towarz. Gimn. „Sokół“ w Rytlu.

W zmarłym tracimy zacnego i gorliwego obywatela oraz ideowego pracownika społecznego.

Pamięć Jego pozostanie niezatarta.

Zarząd
gminy Rytel

Zarząd
Tow. Gimn. „Sokół“
w Rytlu.

Rytel, dnia 12 lutego 1931 r.

Ekspozycja zwłok z domu żałoby do kościoła parafialnego odbędzie się w niedzielę, dnia 15 lutego o godz. 4,30, nabożeństwo żałobne i pogrzeb w dniu 16 lutego o godzinie 9-tej rano.

Hotel Priebe

Kawiarnia — Restauracja

Na ogólne życzenie Szan. Gości urządzam
w sobotę dn. 14. lutego br.

Wieczorek rodzinny

na który jak najprzejmiej zaprasza

K. Wegenke.

Lokal otwarty do godziny 3-ciej rano.

ZAKOŃCZENIE KARNAWAŁU w Hotelu Centralnym

w dniach 14, 15 i 16 b. m.

Koncert — wzmocniona
orkiestra — Taniec

Bufet obficie zaopatrzone w doborowe napoje
i smaczne zakąski.

FLAKI

Kuchnia ciepła i obiady w abonamencie po
znacznie niższych cenach. Uprzejmie zaprasza
F. Skwierawski

Przetarg przymusowy

Dnia 16. lutego rb. o godzinie 10-tej sprzedam w Brusach najwięcej dającym za gotówkę: 23. kub. desek dębowych 31 i 25 mm.

Zbiórka licytantów na dworcu w Brusach.

Drabiński,
egz. Pow. Kasy Chorych
w Chojnicach

Szafa sprzedaż

mało używane ubrania w cenie 100 zł. 1 frakowe, 1 smokingowe, 1 jaskółka, także aparat Thoen do suszenia włosów. Można obejrzyć w niedzielę, 15 bm. od godziny 13 do 14 Ulica Dworcowa nr. 22 I piętro

Bilanse,
zaprowadzenie ksiąg handlowych, załatwienie spraw podatkow., skutecznie szybko
Dworcowa 40 I prawo.

Na wagę sprzedają

Perfumy, wody kolońskie, kwiatowe wody kolońskie zwykle. Wody do ust. Wody na włosy.

Drogerja - Perfumerja
Bracia Hubert

wł. J. Hubert
Chojnice Pom.
ok zał. 1894 Tel. 219.

Poszukuję uczciwą
dziewczynę

do wszelkich prac na gospodarstwo. Zgłoszenia do eksped. Dzien. Pom.

Poszukuje się

ucznia
kowskiego
nauka bezpłatna i wolne utrzymanie. Zgłoszenia do eksp. Dzien. Pom

KINO NOWOŚCI

W sobotę, 14 bm. o godz. 8,15
w niedzielę, 15 bm. o g. 6 i 8,15

Wśród ludzi, oświadczonych dziką
żądzą złota, — biedne, samotne
dziewczę pod miotem ciężkiego losu
JUNEM ARLOWE
w wstrząsającym dramacie pod tyt.

Noc Szaleńca

Partnerami jej są NEIL HAMILTON
i FRANCIS X. BUSMAN
Rozterka duchowa! Widmo zbrodni!
Szatan złota!

Wielkie przedstaw. dla dzieci
w niedzielę o godz. 3,30: W STEPACH
ARIZONY. Dramat sensacyjny z słynnym
cowboyem - detektywem Gary Cooper.

JUŻ WKRÓTCE: Największy film świata
Bitwa nad Sommą (Grób milionów)
gdzie poniosła śmierć podczas wojny
światowej — 1.250.000 żołnierzy.
Wszyscy muszą zobaczyć ten film.

PRZECZYTAĆ

PRZECZYTAĆ

Pozostałe zapasy konfekcji męskiej i dziecięcej sprzedają bez względu na własny koszt, po cenach dotąd niebywałych!

Proszę się przekonać!

Proszę się przekonać!

Ubranka chłopięce
dawniej do 11.00 zł. teraz zł. 4.50

Ubranka chłopięce
dawniej do 15.00 zł. teraz zł. 6.50

Ubranka chłopięce
dawniej do 18.00 zł. teraz zł. 8.00

Ubranka chłopięce
dawniej do 21.00 zł. teraz zł. 9.50

Ubranka chłopięce
dawniej do 25.00 zł. teraz zł. 12.50

Jupa sukienna
na barchanie dla chłopców teraz zł. 5.00

Jupa sukienna
na barchanie dla chłopców teraz zł. 8.90

Jupa sukienna
na barchanie dla chłopców teraz zł. 12.50

Jupa sukienna
męska dobre wykonanie teraz zł. 16.50

Ulstry męskie
angielskie z paśkiem za bezcen zł. 24.00

Ulstry męskie ang.
z paśkiem, lepsze gatunki teraz zł. 29.00

Palto czarne z koln.
aks. na podszewce teraz zł. 39.00

Ubranie granatowe
męskie dobre wykon. teraz zł. 27.50

Ubranie męskie ang.
z dobrych materiałów teraz zł. 34.50

Ubrania lepsze ang.
i granatowe po zł. 75,00, 65, 55, 45.00

Męskie palta starsze fasony
za bezcen po zł. 13.50

Niebywale ceny!

Męskie palta starsze fasony
za bezcen po zł. 18.50

Proszę łask. zwrócić uwagę na okna wystawne.

Proszę łask. zwrócić uwagę na okna wystawne.

Telef. 48 **Juljusz Schreiber - Chojnice** Rynek 17